

LOEPSGEWIJS

In Nederland groeit in gemeenten het besef dat haar leden door de week middenin de wereld staan en geweldige missionaire kansen hebben. Ook in België is er een toenemende openheid voor ‘spiritualiteit’. Er is daarom een groeiende behoefte aan meer steun bij ‘christen zijn op het werk’ vanuit de gemeente.

Zijn mensen die ‘fulltime christen zijn’ zoals voorgangers en zendingen, geestelijker en dus belangrijker dan ‘gewone christenen’ met een fulltime baan in de maatschappij? Velen menen van wel.

Jean is pas 25, maar heeft al behoorlijk wat werkervaring. Na zijn studie Informatica is hij aan de slag gegaan als systeembeheerder bij een commercieel bedrijf. Sinds hij bij een bedrijf werkte waar hij de enige christen was, wilde hij de kans gebruiken om met iedereen ‘gepast en ongepast’ over

zijn geloof in Christus te praten. Sommige collega’s vonden dat prima, anderen konden dat minder waarderen. Inmiddels is Jean wat rustiger geworden. Zijn zendingsdrang is er nog wel, maar hij sluit meer aan bij waar mensen zijn. Vorige week kwam zijn baas hem vragen of hij een andere, zwaardere functie zou willen. Maar afgezien van zondag vroeg de voorganger hem of hij zou willen nadenken of hij de eindleiding over het zondagsschoolwerk op zich zou willen nemen. Wat moet hij kiezen, want beide tegelijk kan niet...

Het idee dat ‘geestelijk’ werk belangrijker is dan ‘gewoon’ werk komt uit het Griekse dualisme. Daar is er onderscheid tussen ziel en lichaam, en materie is er niet belangrijk, maar alleen het geestelijke. Dit heeft ons denken doortrokken en bepaalt mede onze hedendaagse kijk op de werkelijkheid. In onze ogen is de ‘geestelijkheid’ veelal geestelijker (en

dus belangrijker) dan ‘de rest’. We kennen zelfs intuïtief een zekere rangorde toe aan een aantal christelijke functies. Bovenaan staat onze geestelijke leider, gevolgd door de zending of missionaris, de fulltime kerkelijke werkers, de ‘tentenmaker’ die weliswaar een ‘gewoon beroep’ heeft, maar er eigenlijk is om het Evangelie bekend te maken. Daarna komt degene die een geestelijk ambt vervult als ouderling, oudste of kerkelijk werker en ten slotte, helemaal onderaan, de ‘gewone christenen’... Ruwweg dus het onderscheid tussen ‘clerus’ en ‘leken’. Sinds de Reformatie is het priesterschap van alle gelovigen in de Bijbel weliswaar herontdekt, maar in de praktijk is dat nog maar op weinig plaatsen doorgevoerd.

Toerusting is nodig

Deze diep in onze christelijke en kerkelijke culturen verankerde visie bepaalt hoe we met elkaar

omgaan. Er is bijvoorbeeld wel aandacht voor de activiteiten binnen de gemeente, waarvoor dan ook gebed wordt gevraagd en mensen worden toegerust. Maar er is nauwelijks aandacht voor wat je nodig hebt om als christen te functioneren op je werkplek. Terwijl je juist dáár een groot deel van je tijd doorbrengt en met veel mensen in natuurlijk contact komt. Voor de zondagsschool wordt gebeden, maar de leraren op ‘gewone scholen’ vergeten we gemakkelijk in ons gebed. Aan de wand hangt een wereldkaart met de zendingen die we ondersteunen, maar de vele honderden christenen die een ‘gewone baan’ hebben in diezelfde wereld, zijn onzichtbaar en krijgen hoegenaamd geen aandacht. Er zijn weinig preken over ‘geloven op maandag’, er is nauwelijks onderwijs over ‘christen zijn op het werk’, en er is een povere pastorale zorg voor deze fulltime werkers in de frontlinie... ‘Gewoon werk’ wordt nog te weinig gezien als een kans en opdracht en te veel als een min of meer noodzakelijk kwaad om in ons onderhoud te voorzien en de gemeente te financieren.

Klopt onze theologie van werk en arbeid?

De Bijbelse visie staat haaks op onze theologie van werk en arbeid. Adam en Eva kregen al vóór de zondeval van God de opdracht om te heersen en te werken (Gen. 1:26, 28 en 2:15, 19). De waarde van ons werk ontleenen we dan ook aan God zelf, die als Schepper werkzaam is. In ons werken mogen we Hem weerspiegelen en met Hem een ruimte schepenen waar de mens kan bloeien. En daarom is God ook geïnteresseerd in wat wij doen en wil Hij betrokken zijn, óók bij jouw gewone werk. Verder in het Oude Testament vormt het leven één geheel, is er wat betreft werk geen onderscheid tussen het ‘natuurlijke’ en ‘geestelijke’. Denk aan Jozef, David, Nehemia, Amos, Daniël, Esther en een Bijbelboek als Spreuken. In het Nieuwe Testament

is het niet anders. “Wat u ook doet, doe het van harte, alsof het voor de Heer is...” (Kol. 3:23), “Maar zonder Mij kun je niets doen.” (Joh. 15:5), “Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.” (Mat. 5:16) Voor God is het dus niet belangrijk wat we doen, of wáár, maar met welke houding en motieven we dingen doen. Hoe kan de kerk/gemeente daarin helpen? Een aantal tips.

1. Ontdek de Bijbelse visie op arbeid

Werk is voor God belangrijk, en maakt deel uit van Gods oorspronkelijke plan met de mens. Onze eerste roeping is kind van God te zijn. Dat bepaalt wie we zijn, het soort werk dat we doen heeft daarmee niks te maken. Het werk van broeders en zusters in Christus verdient ondersteuning, waar ze zich ook bevinden en wat ze ook doen. Of ze nou bij elkaar zijn in gemeenten en kleine groepen, of verspreid in de wereld. Op je gewone werkplek kun je geestelijk groeien, kunnen geestelijke gaven zich ontwikkelen en is plaats voor bedieningen en evangelisatie.

2. Geef in de gemeente aandacht voor het werk

In de preken op zondag en in het onderwijs kunnen we stelselmatig aandacht geven aan thema’s als ‘christen zijn op je werk’ en de roeping van christenen op hun werk. Hoe kun je het werk als bedieningsterrein zien? Hoe getuigen? Moet je altijd nederig en dienstbaar zijn, mag je ook ‘nee’ zeggen? Zijn conflicten te voorkómen? Mag je werkelijk jezelf zijn? Hoe ga je om met leidinggevers? Is een intensieve baan te combineren met een actief sociaal, geestelijk en gezinsleven? Hoe stel je prioriteiten? Hoe spreek je de waarheid? Enz... Lees goede boeken over dit onderwerp en behandel die bijvoorbeeld samen op een studiering. Te overwegen is om hierover een gespreksgroepje te starten,

eventueel met christenen uit andere kerken.

3. Rust werkende christenen toe

Er wordt wel gezegd dat je als christen een getuige behoort te zijn op je werk, maar hoe je als christen met lastige situaties moet omgaan, daar hoor je weinig over. Alsof God niet geïnteresseerd is in je werk en jou alleen maar ziet als een instrument om het evangelie door te geven. Luister naar de behoeften van de werkers en bid voor ze. Vraag regelmatig wat de belangrijkste kwesties zijn op het werk of op school. Vraag hoe de gemeente hen beter zou kunnen steunen op deze gebieden. Maak gebruik van de diensten van organisaties die zich hierin gespecialiseerd hebben, zoals www.geloven-opmaandag.nl.

4. Moedig christenen aan om samen te bidden op het werk

Moedig christenen aan om te onderzoeken of er op hun werk geloofsgenoten zijn. Stimuleer hen om contact te zoeken met andere christenen in eenzelfde beroepsgroep of situatie om van elkaar te leren en elkaar te bemoedigen. Als er op hun werk meerdere christenen zijn, wijs hen dan op de mogelijkheid om samen met christencollega’s op hun werk een gebedsgroepje te starten. Soms kun je op je werk ook met belangstellenden een Alpha-Cursus doen! En ook al ben je de enige christen – ontdek dat God ook jou wil gebruiken, gewoon zoals je bent. Lees goede boeken over dit onderwerp en benut de mogelijkheden en talenten die jij hebt.

Steun vanuit de kerk voor je werk: we staan nog maar aan het begin van hoopgevende veranderingen. En het muntje is nog lang niet bij iedereen gevallen. Laten we alle kansen benutten: wat doet u?

LOEPSGEWIJS

HOE CHRISTELIJK IS ANSELM GRÜN? (2)

De Duitse Benedictijner monnik Anselm Grün schrijft bestsellers over spiritualiteit, die ook door orthodoxe protestanten worden gelezen. Zijn boeken voorzien duidelijk in een behoefte en die behoefte aan spiritualiteit is legitiem. Enerzijds schrijft hij mooie dingen, maar anderzijds zijn er dingen die niet kloppen. Je vindt in zijn boeken een vermenging van christelijk en new age denken.

Geloof voor beginners

In dit boek van Anselm Grün vinden we mooie christelijke gedachten. Christelijk geloof betekent voor hem een persoonlijke relatie met Jezus Christus. Hij wil zoekende mensen helpen dit christelijke geloof te herontdekken. Hij zegt mooie dingen over de betekenis van sacramenten waar we als protestanten nog wat van kunnen leren. Een goed advies is: "Telkens als mij leed trof, heeft het mij geholpen om het te aanvaarden en uit te houden door de blik gericht te houden op het kruis van Jezus" (p. 67).

Helaas heeft het boek ook een schaduwwaarde. Zo raadt hij christenen aan een tijd lang zen te beoefenen. "Daarom kan het niet de bedoeling zijn om zen en christendom te vermengen. De christen moet zich eerder helemaal in de zen-ervaring onderdompelen. Hij moet 'oversteken, naar de overkant gaan' (*passing over*) en dan terugkeren naar zijn christelijke wijze van denken. Door die overgang wordt zijn christelijke ervaring verrijkt en omgevormd" (p. 11). Als mensen nog terugkeren vanuit de zen-ervaring, dan is dat wel met een geestelijke besmetting. Dat is ook aan Grün te merken. Hij heeft het vermogen verloren om geesten te onderscheiden. Zo schrijft hij: "Elke religieuze weg leidt - als hij

bewust wordt gegaan - tot een diepe ervaring" (p. 11). Alle godsdiensten kunnen volgens hem dus tot God leiden, een typische New Age lering. Hij houdt geen rekening met geestelijke misleiding en is zo helaas een verkondiger van dwaalereen geworden die, zoals duidelijk blijkt uit *Visie nr. 42* (2008), ook de noodzaak van het offer van Jezus loochent. God is voor hem alleen maar liefde, er is bij Grün geen plaats meer voor straf voor de zonden en het oordeel van God. We lezen in zijn boek niet over hel, satan en verloren gaan, God aanvaardt ons allemaal onvoorwaardelijk (p. 103). Het kruis is de plaats waar God Zijn liefde toont; het is niet meer de plek waar satan werd overwonnen en de mens met God werd verzoend. Hij verkondigt dus een eenzijdig evangelie. Geen wonder dat hij zo populair is. Dit willen de mensen graag horen.

(Aangehaalde paginnummers uit Geloof voor beginners, Anselm Grün, Lannoo - Ten Have, 2007)

Je ware vrouwelijkheid ontdekken

In dit boek, dat hij samen met zijn zuster Linda heeft geschreven, omarmt Anselm Grün het feminisme. Ik wil daarvan enkele voorbeelden geven.

1 Over Eva wordt geschreven: "Eva, als moeder van alles wat leeft, leert ons vrouwen wat het betekent het leven in alles te ervaren. Het bracht Eva ertoe de vrucht aan de boom van kennis van goed en kwaad te eten; zij wilde het leven smaken in alle facetten die het te bieden heeft. En ze heeft ook alle consequenties ervaren, ze heeft pijn en geluk gekend. Ze heeft zichzelf leren kennen en daardoor gewonnen aan inzicht en rijpheid" (p. 49). De zondeval wordt geloofchend en het paradijs-

verhaal wordt omgedraaid. Eva heeft er voor haar zelfontplooiing juist goed aan gedaan van de vrucht te eten. Dit is de lering van satanisten, gnostici en feministes!

2 De moedergodin heeft een plaats gekregen in zijn denken. "Voor ons christenen weerspiegelt de moeder ook een belangrijke kant van God, namelijk de moederlijke kant van God... Al in de oertijd wisten de mensen daarvan, in de verering van de moedergodin. De moeder representeert iets wezenlijks van God. Ze verwijst naar de grote godin die ons leven schenkt en erover waakt dat het leven verandert, dat het blijft rijpen, tot de definitieve verandering in de dood" (p. 50). Ook hier heeft Grün geen onderscheidingsvermogen. God kan als een moeder zijn, maar wordt in de Bijbel nooit moeder genoemd. De moedergodin is de grote afgod.

3 Evenals er in het heidendom priesteressen waren, kunnen er volgens hem ook in het christendom priesteressen zijn, zonder dat ze nu aan een ambt gebonden zijn. Het gaat in beide gevallen om hetzelfde archetypisch beeld: "het vermogen tot transformatie en het beschermen en behoeden van het heilige vuur" (p. 85). De priesteres is de transformerende vrouw. "...in de eucharistieviering verandert de priesteres brood en wijn in het lichaam en bloed van Jezus Christus. De priesterlijke vrouw verandert het dagelijkse leven, zodat het een doorgang wordt voor het eigenlijke, het goddelijke" (p. 90). "Vrouwen hebben een bijzonder vermogen om de goddelijke sporen in de mens op te zoeken en ze te interpreteren. Ze zien in ieder mens de goddelijke kern" (p. 88). Dit is een typische New Age lering. Het boek ademt een New Age-achtige en feministische sfeer.

(Aangehaalde items uit Je ware vrouwelijkheid ontdekken, Anselm Grün en Linda Jarosch, Lannoo - Ten Have, 2006)

Paulus

In dit boek lanceert Grün een nieuwe visie op Paulus, niet dogmatisch, maar vanuit innerlijke ervaring. Het thema van de reformatie "staat tegenwoordig niet meer op de voorgrond" (p. 38). We gebruiken nu, zo zegt hij, psychologische taal. Verlossing wordt psychologisch geduid. Het gaat om de ervaring van de innerlijke vrijheid. "De rechtvaardiging uit het geloof betekent nu juist, dat zij vrij zijn van hun eigen druk om zichzelf te rechtvaardigen." (p. 38). Ook het leven uit de Geest wordt psychologisch geduid: "Leven uit de Geest betekent: leven vanuit de eigen diepte, vanuit de oorspronkelijkheid, vanuit het innerlijke zelf" (p. 39).

Grün heeft het zo vaak over de liefde, maar orthodoxe christenen behandelt hij venijnig. Hij maakt een karikatuur van onze waarschuwing tegen occulte praktijken en stelt daar tegenover: "Niets is er demonisch" (p. 41), alsof dat de visie van Paulus is. Maar Paulus kon heel goed geesten onderscheiden. Hij onderneemt voorts een felle aanval op de orthodoxe verzoeningsleer. "Fundamentalistische christenen beroepen zich met hun opvatting over verlossing vaak op Paulus, maar ze hebben helemaal niet door hoezeer ze hem verkeerd begrijpen. Ze ontwerpen op basis van de beelden, waarmee Paulus het wonder van de verlossing beschrijft, een dogmatiek. En maar al te vaak schemert daar een wreed godsbeeld in door, als zou God Zijn Zoon in diens lijden de zonden van de wereld hebben doen dragen, opdat wij vrij zouden worden van onze schuld... Ze hebben volstrekt niet in de gaten hoe ze met hun duistere godsbeeld de boodschap van Paulus vervalsen" (p. 89). We zouden de kruisdoed van Jezus tot "bloeddorstig gebeuren" maken. God hoeft niet door een offer verzoend te worden, "verzoening is een gebeuren in onze ziel" (p.100). Grün kan niet tegen het bloed van Jezus, dat voor onze zonden is vergoten. Hij maakt daarom de waarheid die door de Kerk van alle eeuwen is beleden, tot een leugen.

(Aangehaalde paginnummers uit Paulus, Anselm Grün, Ten Have, 2008)

Drs. Martie Dieperink
Bron: Het Zoeklicht, jaargang 85 nr. 5-7 03-2009

vervolg van p. 11

Maarten Pijnacker Hordijk is vanaf 1986 betrokken bij bedrijfsbidstonden. Hij publiceert regelmatig over 'christen zijn op je werk' en bundelt alle info op www.bedrijfsgebed.nl.

Wat staat er op bedrijfsgebed.nl?

Bedrijfsgebed.nl is een site die bedoeld is om christenen in NL en B te steunen in hun werksituatie.

Op de site staat alle relevante info, zoals de lijst van meer dan 80 Netwerken van christen professionals, de lijst met ruim 260 bidstondgroepen bij bedrijven en organisaties in Nederland en België, veel praktische tips, een aantal preken, ruim 200 links, een agenda, een boekenlijst met meer dan 30 Nederlandstalige boeken, informatie over 'Alpha op de werkplek' en 'Business Alpha', een overzicht van publicaties over Bedrijfsgebed en christen zijn op je werk, en de 'Posters bedrijfsgebed'.

Momenteel staan er drie bidstondgroepen en één netwerkgroep uit België aangemeld (meer opgaven zijn welkom via info@bedrijfsgebed.nl):

- Christian Business & Management Committees (CBMC), Moorsele: via Marjan Coppoolse, tel. 0(031)341-356147 info@cbmc.nl www.cbmc.nl
- CrossRail Benelux, Deurne: Hanna Staessens, tel. 0485-778912 hanna_staessens@yahoo.com www.spoorchristenen.nl
- De Olijfboom, Genk Jos Wagemans, tel. 089-323400 jos.wagemans@olijfboom.org
- Ecologie: Netwerk Rechtvaardigheid & Vrede www.rechtvaardighelidenvrede.be

Boekentips

- Eddy de Pender: Help! Het is weer maandag, uitgeverij Buijten & Schipperheijn (ISBN 9058812200)
- Mark Greene: YES! 't is weer maandag, uitgeverij Medema (ISBN 906353468x)
- E-book 'YES! 't is weer maandag', gratis te downloaden via www.medema.nl
- John Temple: God dienen op de werkplek, uitgeverij Kok ten Have (ISBN 9789043516112)
- John S.Garfield en Harold R.Eberle: Moderne Koningen, uitgeverij Bread of Life (ISBN 9075226713).
- Kent Humphreys: Preken voor paarden, uitgeverij Barnabas Jongbloed (ISBN 9789085201052).

Inspirerende ontmoetingsavonden over Christen zijn op je werk

Dit najaar in november komen er in Nederland drie gelijksoortige ontmoetingsavonden. Ook mensen uit België zijn er hartelijk welkom: die in Eindhoven (op wo. 18 november) is aantrekkelijk, de andere plaatsen zijn verder weg (Drachten (wo. 4 november) en Schiphol (do. 12 november)). Tussen 18 en 22.00 u zullen we o.a. met elkaar eten en praktisch en interactief bezig zijn met 'christen zijn op je werk'. Dit is een gezamenlijk service-initiatief van Alpha op de werkplek, Bedrijfsgebed, Christennetwerk GMV, Geloven op Maandag en Impact Netwerk. Op de hoogte blijven? Mail dan naar info@bedrijfsgebed.nl of geef je op via www.gelovenopmaandag.nl.

Maarten Pijnacker Hordijk (Bedrijfsgebed.nl)